

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
INSON RESURSLARI VA MAHALLA
TARAQQIYOTINI BOSHQARISH
INSTITUTI

Ro'yxatga olindi: № BD- <u>60410600</u> 2024 yil "10" 08		"TASDIQLAYMAN" SamDU rektori: R.I. Xalmuradov 2024 yil _____
--	---	---

PUL VA BANKLAR
(1-2-qism)
fanidan
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	400000 – Biznes, Boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410600 – Bank ishi

Samarqand-2024

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
PB1310	2025-2026	III	5	
PB1410	2025-2026	IV	5	
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari		
Majburiy	O'zbek	6		
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)
	Pul va banklar (1-qism)	64	86	150
	Pul va banklar (2-qism)	60	90	150

Faning maqsadi (FM)	
I. FANNING MAZMUNI Fanni o'qishdan maqsad – raqamli iqtisodiyot sharoitida pul, pul aylanmasi, kredit va kredit munosabatlari, banklar va bank tizimi, valyutalarning xalqaro miqyosidagi harakatini tashkil qilish bo'yicha chuqur nazariy va amaliy bilimlar berishdan iborat. Fanning vazifasi Pulning kelib chiqishi va zarurligi, pulning mohiyati va pul muomalasi qonunlari, pul aylanmasi va pul tizimi; • Kreditning mohiyati va tamoyillari, kreditning shakllari va turlari; • Bank tizimining mohiyati, Markaziy bank va pul kredit siyosati, tijorat banklari va ularning asosiy operatsiyalari xususidagi nazariy bilimlarni o'rgatishdan; • Pul muomalasi, kredit nazariyasi, banklar va bank tizimi bo'yicha olingan nazariy bilimlardan mustaqil foydalanishda amaliy ko'nikmaga ega bo'lish va jarayonlarni yaxshi biladigan malakali mutaxassislarni tayyorlashdan iborat.	
FM1	

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)	
II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
III semestr	
Pulning paydo bo'lishi, zarurligi va vazifalari	
M1	Pul, uning kelib chiqishi va zarurligi. Qiymat shakllarining evolyutsiyasi. Qiymatning oddiy e'ki tasodifiy shakli. Qiymatning to'liq e'ki kengaytirilgan shakli. Qiymatning umumiy shakli. Qiymatning pul

	shakli. Oltin pul sifatida. Pulning mohiyati. Pulning o'ziga xos xususiyatlari. Pul umumiy ekvivalents sifatida. Pul shakllari va turlarining evolyutsiyasi. To'laqonli e'ki haqoniy pullar: ularning turlari va chek. Qog'oz pullarning paydo bo'lishi va evolyutsiyasi. Elektron pullar. Tovar pullar. Pulning funktsiyalari: qiymat o'lchovi funktsiyasi; muomala vositasi funktsiyasi; to'lov vositasi funktsiyasi; jamg'arish vositasi funktsiyasi; jahon puli funktsiyasi. Pulning funktsiyalari bo'yicha Yevropa va Amerika maktablari tarafdorlari qarashlari: almashtiruv vositasi funktsiyasi, xisob birligi funktsiyasi, jamg'arish vositasi funktsiyasi.
M2	Pul aylanishi va uning tarkibi. Pul aylanmasi tushunchasining mazmuni. To'lov aylanmasi va uning tarkibi. Pullarning naqd pulsiz aylanmadagi harakat yo'nalishlari. Naqd pulsiz xisob-kitoblarni tashkil qilish tamoyillari. Naqd pulsiz xisob-kitob shakllari. Naqd pulsiz xisob-kitoblarning atzalliklari. Pullarning naqd aylanmadagi harakat yo'nalishlari. Pul aylanmasining tarkibi: tovarsiz pul aylanmasi; pullarning tovarlar bilan bog'liq aylanmasi; naqsiz pul aylanmasi; naqd pul aylanmasi; bir shahar ichidagi aylanma; shaharlaro aylanma. Naqd pul aylanmasi tushunchasining mazmuni. Naqd pul aylanmasining zarurligi. Naqd pullarni muomalaga chiqarish va muomaladan olish tartibi.
M3	Pul muomalasini tashkil qilish va pul massasi Pul muomalasini tashkil qilish. Pul massasi, uning mohiyati va tarkibi. Pul massasini miqdoriy o'lchash. Muomala uchun zarur bo'lgan pul miqdorini aniqlash. Pulning aylanish tezligi. Pul multiplikatori. Monetizatsiya koeffitsiyenti. Pul agregatlari va ularning tarkibi. Federal rezerv tizimining pul agregatlari. Yevropa davlatlarida pul agregatlari. Rossiya Federatsiyasida pul agregatlari. O'zbekiston Respublikasida pul agregatlari va ularning tarkibi.
M4	Pul tizimi va uning elementlari Pul tizimi va uning mazmuni. Pul tizimi shakllari va ularning evolyutsiyasi: bimetalizm, monometallizm. Olinga almashinmaydigan kredit pullar tizimi. Pul tizimi elementlari. Bat'zi xorijiy davlatlar pul tizimining o'ziga xos xususiyatlari. O'zbekiston Respublikasi pul tizimi barqarorligini ta'minlash yo'llari.
M5	O'zbekiston Respublikasi pul tizimi va uning elementlari

	O'zbekiston Respublikasi pul tizimi va uning rivojlanishi. Milliy pul tizimi elementlarining shakllanishi. Milliy valyuta. Milliy valyuta sunning muomalaga kiritilishi. O'zbekiston Respublikasi pul tizimining subektlari va ularning vazifalari. Milliy valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar. Pul tizimi barqarorligini ta'minlash yo'llari.
M6	Pul nazariyalari Pulning metallilik nazariyasi. Pulning nominallik nazariyasi. Pulning miqdoriylik nazariyasi. Zamonaviy monetarizm nazariyasi. Pulning metallilik nazariyasining yuzaga kelish shart-sharoitlari. Pulning nominallik nazariyasining yuzaga kelish shart-sharoitlari va asosiy qoidalar. Pulning miqdoriylik nazariyasini yuzaga kelish sabablari va asosiy qoidalar. M. Fridmen tomonidan zamonaviy monetarizm nazariyasining yaratilishi va uning asosiy qoidalar. Zamonaviy monetarizm nazariyasining amaliy ahamiyati.
M7	Inflyatsiya Inflyatsiya tushunchasining mazmuni. Inflyatsiyani yuzaga keltiruvchi sabablar. Inflyatsiyaning turlari: talab inflyatsiyasi; taklif inflyatsiyasi; yashirin inflyatsiya; sudraluvchi inflyatsiya; shiddatli inflyatsiya; giperinflyatsiya; lokal inflyatsiya; global inflyatsiya. Inflyatsiya manbalari. Inflyatsiya va ishsizlik. Inflyatsiya va davlat byudjeti. Inflyatsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari. Inflyatsiyaning makroiqtisodiy o'sish sur'atlariga ta'siri. Inflyatsiyaning investitsion jarayonlarga ta'siri. Inflyatsiyaning aholi turmush darajasiga ta'siri. Inflyatsiyaga qarshi kurashish yo'llari. Pul massasini o'sish sur'atlarini nazorat qilish.
M8	Moliyaning mohiyati va funksiyalari Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati. Moliyaning funksiyalari. Takror ishlab chiqarish va moliya Moliya taraqqiyoti Bahs-munozara va nazorat uchun savollar. Moliyaviy siyosatning mazmuni va prinsiplari. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismlari (yo'nalishlari) Hozirgi bosqichdagi moliya siyosati va uning o'ziga xos xususiyatlari
M9	Moliya tizimi

	Moliya tizimining sohaları va bo'linlari Yetakchi xorijiy mamlakatlarning davlat moliya tizimi ... Moliyaviy rejalashtirish va boshqarish Ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni moliyaviy tartibga solish
	Moliyani boshqarish.
M10	Moliyaviy boshqaruvning mazmun-mohiyati. Moliyaviy boshqaruv organlari va ularning vazifalari. Moliyaviy oqimlarni boshqarish. Moliyaviy nazorat: mazmuni, sohaları, obekti, predmeti, tizimi, vazifalari, prinsiplari. Moliyaviy nazorat turlari, shakllari va metodlari. Davlat moliyaviy nazorati organlarining vazifalari va funksiyalari. Nodavlat moliyaviy nazorat.... Kreditning zarurligi, mohiyati va funksiyalari Kredit iqtisodiy kategoriya sifatida. Kreditning zarurligini belgilovchi omillar. Kreditning mohiyati. Kreditning funksiyalari. "Kredit" tushunchasining mazmuni. Kreditning prinsiplari. Kreditning zarurligini belgilovchi omillar. Kapitalning doiraviy aylanishi va aylanishi. Aholining kreditga bo'lgan talabining paydo bo'lishi. Davlatning kredit resurslariga bo'lgan talabining paydo bo'lishi. Davlatning kredit resurslariga bo'lgan talabining paydo bo'lishi. Kreditning mohiyati va uning namoyon bo'lish shakllari. Kredit qonunlarining zarurligi. Kredit qonunlarining ob'ektivligi. Kredit qonunlarining o'ziga xos xususiyatlari. Kreditlarni qaytarish qonuni va uning o'ziga xos jihatlari. Ssuda kapitali qiymatining saqlanish qonuni. Kreditning funksiyalari: qayta taqsimlash funksiyasi; kredit muomala vositalarini yaratish funksiyasi.
M11	Kredit turlari va shakllari Kreditning turlari. Kreditning shakllari. Kreditning tarmoq yo'nalishiga ko'ra turlari. Kreditning takror qayta ishlab chiqarish jarayoni bosqichlariga xizmat ko'rsatishiga ko'ra turlari. Kreditning kreditlash ob'ektlariga ko'ra turlari. Kreditning ta'minlanganligiga ko'ra turlari. Kreditning muddatiga ko'ra turlari. Kreditning to'loviligiiga ko'ra turlari. Kreditning shakllari: pul shaklidagi kreditlar, tovar shaklidagi kreditlar, aralash shaklidagi kreditlar. Bank krediti. Tijorat krediti. Davlat krediti. Iste'mol krediti. Ipoteka krediti. Xalqaro kredit.
M12	
M13	Kredit mexanizmi Kredit mexanizmi. Kredit mexanizmi va uning elementlari. akkumulyatsiya mexanizmi. Kredit berish mexanizmi.

	Iqtisodiy chora mexanizmi. Kredit siyosati . Kredit siyosatining ob'ektlari. Kredit portfelini diversifikatsiya qilish. Ssudaning sifatini aniqlash. Kreditni joylashtirishda yuzaga keladigan xavf-xatarning miqdorini aniqlash. Kredit tarkibini va ta'minlanganligini doimiy ravishda baholab boorish. Kredit portfelining holatini baholab boorish. Kredit bahosini belgilash va boshqalar
M14	Banklarning kelib chiqishi va bank tizimi Bank, banklarning paydo bo'lishi, maqsadi va vazifalari. Dastlabki banklarning paydo bo'lishi va ularning operatsiyalari. Italiyada banklarning valyuta almashirish operatsiyalarini amalga oshirish zaruriyati tufayli yuzaga kelishi. Qadimgi Gretsiyada bank ishi. Qadimgi Rimda bank ishi. O'ra yer dengizi havzasidagi Yevropa mamlakatlarida XIV-XV asrlarda bank ishi. XVII-XVIII asrlarda Emission banklarning AQSH bank tizimining shakllanishi va rivojlanishi. Emission banklarning paydo bo'lishi va rivojlanishi. AQSH federal zaxira tizimining tashkil etilishi
M15	Markaziy bank va uning asosiy vazifalari Markaziy bankning yuridik shaxs sifatidagi maqomi va funksiyalari. Markaziy bankning tashkiliy va funksional tarkibi. Markaziy bankning boshqaruv tizimi. AQSH federal zaxira tizimining boshqaruv organlari: boshqaruvchilar kengashi, ochiq bozordagi operatsiyalar bo'yicha federal qo'mita. Markaziy bankning operatsiyalari
M16	Markaziy bankning Mustaqilligi Markaziy bankning iqtisodiy mustaqilligi va uni belgilovchi mezonlar. Markaziy bankning mustaqilligi va uni belgilovchi mezonlar. O'tish iqtisodiyatida markaziy banklar. Xorijiy davlatlarda markaziy bankning mustaqilligini belgilovchi indekslar. Ularga qisqis tavsif. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankning mustaqilligi
IV semester	
M17	Pul kredit siyosatining maqsadi va asosiy yo'nalishlari Pul kredit siyosatining maqsadi . Pul kredit siyosatining asosiy yo'nalishlari. Monetar siyosatning strategik maqsadlari. Monetar siyosatning taktik maqsadlari. Monetar siyosatning indikatorlari va ularni tanlash shart-sharoitlari. Monetar siyosatning asosiy yo'nalishlari.
M18	Pul kredit siyosati va uning asosiy vositalari Monetar siyosat vositalarining (instrumentlari) turkumlanishi. Qaya moliyalash siyosati. Majburiy zaxira siyosati. Markaziy bankning ochiq bozor siyosati. Markaziy bankning valyuta siyosati. Markaziy bankning depoziti siyosati. Tijorat banklarning kreditlash

	hajmiga nisbatan limitlar belgilash. Tijorat banklari kreditlari foiz stavkalarining yukori chegarasiga nisbatan limitlar belgilash Banklarning depozitlari foiz stavkalarining yukori chegarasiga nisbatan limitlar belgilash .Tijorat banklarning kreditlash xajmiga nisbatan limitlar belgilash; selektiv kreditlash
M19	Tijorat banklarning iqtisodiyotdagi ahamiyati va vazifalari Tijorat banklari faoliyatini tashkil qilish asoslari va ularning funksiyalari. Tijorat banklarning turlari. Ulgurji banklar. Chakana banklar. Aralash banklar. Universal tijorat banklari. Investitsion banklar. Ixtisoslashgan tijorat banklari va ular faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari. Tijorat banklarning tashkiliy va funksional tuzilishi. Banklar konsolidatsiyasi va umummiiliy banklar.
M20	Tijorat banklarning asosiy operatsiyalari Tijorat banklarning passiv operatsiyalari. Tijorat banklarning aktiv operatsiyalari. Tijorat banklarning aktiv-passiv operatsiyalari. Tijorat banklarning vositachilik operatsiyalari. Tijorat banklarning kredit operatsiyalari va uning miiliy iqtisodiyotga ta'siri. Tijorat banklarning aholi bo'sh pul mablag'larini jalb qilish borasidagi faoliyati.
M21	Nobank Moliya-kredit Muassasalari Nobank moliya-kredit muassasalarining zaruriigi. Nobank moliya-kredit muassasalarining aktiv va passiv operatsiyalari. Kredit uyushmalari. Lombardlar, ssuda-jam'arma assotsiatsiyalari. O'zaro jam'arma banklari. Mikromoliyaviy tashkilotlar, sug'urta kompaniyalari, pensiya fondlari, moliya kompaniyalari. O'zaro fondlar. Xorijiy davlatlarda nobank moliya- kredit tashkilotlari faoliyatining xususiyatlari. O'zbekiston Respublikasida nobank kredit tashkilotlari ular faoliyatining huquqiy- iqtisodiy asoslari.
M22	Bank inqiroztlari Bank inqirozi tushunchasi. Bank inqirozini belgilovchi mezonlar. AQSHda yuz bergan bank inqirozlari. Skandinaviya davlatlarida, Lotin Amerikasida, Rossiya va Sharqiy Yevropa, Yaponiya va Sharqiy Osiè mamlakatlarida yuz bergan bank inqirozlari.
M23	Tijorat banklarning qimmatli qog'ozlar bo'yicha operatsiyalari Qimmatli qog'ozlar va ularning turlari. Tijorat banklarning qimmatli qog'ozlar bozorida faoliyati. Investitsiya Tijorat banklari tomonidan investitsion faoliyat olib borishdan asosiy maqsad. Investitsiya faoliyatini tashkil etish tamoyillari.
M24	Bank depozitlarini kengaytirishning multiplikatsiyalash mexanizmi. Tijorat banklari balansining qisqacha tasnifi. Tijorat banklari balansining aktiv qismi. Pul mablag'lar. Valyuta va qimmatli qog'ozlar. Bank ssudalari. Asosiy vositalar. Boshqa aktivlar.

	Tijorat banklari balansning passiv qismi, bank fondlari, jalb qilingan mablag'lar, xarid qilingan mablag'lar, markazlashtirilgan kredit resurslar, boshqa passivlar.
M25	Tijorat banklarining likvidiligi Bank likvidligi va uni ta'minlash yo'llari. Tijorat banklari likvidiligidagi mohiyati va ahamiyati. Bank likvidligining funksional mohiyati. Bank likvidligi. Bank likvidligini ta'minlash. Banklarni to'lov qobiliyati. Banklar to'lov qobiliyati ta'minlanganligining makro darajadagi ahamiyati. Bank to'lov qobiliyati ta'minlanganligining mikro darajadagi ahamiyati. Banklar to'lov qobiliyatiga ta'sir etuvchi omillar
M26	Bank marketing va menejment(2 soat) Bank menejmenti va uning mazmun mohiyati. Bank marketingi va uning mazmun mohiyati. Bank menejmenti. Banklarda moliyaviy menejmenti, xodimlar menejmentini. Banklar faoliyatida boshqaruvning ob'ekti. Bank menejmenti sub'ektlari: tashqi sub'ektlar, ichki sub'ektlar. Bank menejmentining vositalari. Bank menejmentining maqsadi. Bank menejmentining vazifalari.
M27	Xalqaro valyuta munosabatlari (2 soat) Xalqaro valyuta munosabatlari va ularni yuzaga kelish asoslari. Valyuta. Valyuta mexanizmi. Valyuta konversiyasi. Xorijiy valyuta. Jamoaviy valyuta konvertatsiya bo'lmaydigan valyuta. Qisman konvertatsiya bo'ladigan valyuta. Valyuta kodi. Xalqaro valyuta munosabatlari va ularni yuzaga kelish asoslari. Xalqaro valyuta munosabatlarining asosi. Valyuta kotirovkasi.
M28	Xalqaro moliya institutlari va ularning turlari(2 soat) Xalqaro moliya institutlari va ularning vujudga kelishi. Osié taraqqiёт banki, uning maqsadi va funksiyalari. Yevropa tiktlanish va taraqqiёт banki, uning maqsadi va funksiyalari. Islom taraqqiёт banki, uning maqsadi va funksiyalari. Xalqaro valyuta fondi, uning maqsadi va funksiyalari. Jahon banki, uning maqsadi va funksiyalari. Osié infrazuzumalarni investitsiyalash banki, Xalqaro moliya korporatsiyasi va ularning maqsadi va funksiyalari.
M29	
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: seminar (S)	
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.	
III semestr	
S1	Pulning zarurligi va mohiyati
S2	Pul aylanmasi va tashkili etilishi
S3	Pul muomalasi tushunchasi va uning tarkibi
S4	Pul turlari

S5	O'zbekiston Respublikasi pul tizimi va uning elementlari
S6	Pul nazariyasining mazmun mohiyati va asosiy yo'nalishlari
S7	Infiyatsiya va uning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari
S8	Moliya nazariyasi
S9	Moliya tizimi va uning tuzilishi
S10	Moliyaviy boshquruv
S11	Kredit nazariyasi
S12	Kredit munosabatlari va ularning turlari
S13	Kredit mexanizmi
S14	Foiz clavkasi va uni hisoblash usullari
S15	Banklar va bank tizimi
S16	Markaziy bank mustaqilligi
IV semestr	
S17	Monetar siyosatining maqsadi va asosiy yo'nalishlari
S18	Monetar siyosatining asosiy vositalari
S19	Tijorat banklari – bank tizimining ikkinchi pog'onasi
S20	Tijorat banklarining aktiv, passiv operatsiyalari
S21	Tijorat banklarining noan'anaviy operatsiyalari
S22	Nobank kredit tashkilotlari
S23	Bank inqirozlari
S24	Tijorat banklarining investitsion faoliyati
S25	Multiplikatsiyalash mexanizmi
S26	Bank maaarketngi
S27	Tijorat banklari faoliyatida iqtisodiy normativlar
S28	Valyuta tizimi va uning elementlari
S29	Xalqaro moliyaviy institutlarga umumiy xarakteristika
S30	Xalqaro moliya institutlari va ularning asosiy maqsadlari
S31	Mintaqaviy valyuta-kredit tashkilotlarining maqsadi va vazifalari

III. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
“Pul va banklar” fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar
tematik rejas

Nö	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Raqamli iqtisodiyot sharoitida pulning mohiyati va vazifalari
2.	Pul turlari
3.	Pul aylanishi va uni tashkili etish
4.	Pul muomalasi va uni tashkili etish
5.	Valyuta tizimi

6.	Banklarning kelib chiqishi va bank tizimi
7.	Pulning xalqaro munosabatlardagi harakati
8.	O'zbekiston Respublikasi pul tizimi va uning elementlari
9.	Inflatsiya va unga qarshi kurashish yo'llari
10.	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va uning tarkibi
11.	Markaziy bank va uning funktsiyalari
12.	Milliy valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar
13.	Tijorat banklari va ularning funktsiyalari
14.	Tijorat banklarining operatsiyalari
15.	Nobank moliya-kredit muassasalari
16.	Bank inqirozlari
17.	Monetar siyosat va uning asosiy vositalari
18.	Pul nazariyalari
19.	AQShning pul tizimi
20.	Buyuk Britaniya pul tizimi
21.	Bank tizimi
22.	Kredit tizimi
23.	Nobank kredit tashkilotlari
24.	AQSh bank tizimi

"Pul va banklar" fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Jumladan, Raqamli iqtisodiyot sharoitida pulning mohiyati va vazifalari mavzusi bo'yicha pulning mohiyati, bozor munosabatlari sharoitida pulning asosiy vazifalari, ahamiyati nimalardan iborat ekanligi haqida talabada bilim ko'nikmasini shakllantirish e'tiborga olingan. Shuningdek, pulning taraqqiyoti, rivojlanish tarixi bilan birgalikda bugungi kunda pul bilan bog'liq bo'lgan bugungi kundagi muammolar va ularni yechimlari bo'yicha ham keng ma'lumotlar berib ular haqida ham o'quvchilar bilim ko'nikmasiga ega bo'ladi. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha ketirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	V. Fan o'qitishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • "Pul va banklar" fanidan talabalar, ushbu davrda tarixiy tadqiqotlar ko'lamini, davrning o'z do'zlar muammosini tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>;
----	--

4.	• Talaba "Pul va banklar" fanining alohida fan sifatida mavqeyiga ega bo'lishi, fanning dolzarb muammolarini to'g'ri talqin qilish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>. • Talaba o'zlashtirayotgan fan bo'yicha egallagan bilimlarini tahlil qilish, to'plangan tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo'llash <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>.
5.	VII. Kreditni olish uchun talabalar: Fanga oid nazariy va uslubiy boshunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari:	Asosiy adabiyotlar: 6. «Pul, kredit va banklar»: «Bank ishi» ta'lim yo'nalishi talabalari uchun darslik / O. Yu. Rashidov va boshq.; mas'ul muharrir B. Yu. Xodiyev; O'zR oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. — T.: Choiron nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2011. — 328 b. 7. Pul va banklar: O'quv qo'llanma / Sh.Z. Abdullayeva; - T.: "Iqtisod-Moliya", 2018. - 756 b. 8. Mardonova A. T. "Pul va banklar". O'quv qo'llanma. - SamDU. 2021y. - 211 b. 9. Pul va banklar: Darslik / A.A. Omonov, T.M. Qoraliyev; - T.: "Iqtisod-Moliya", 2018. - 384 b. 10. Pul va banklar: Darslik / A.A. Omonov, T.M. Qoraliyev; - T.: "Iqtisod-Moliya", 2019. - 448 b. 12. Karaliev T. Sattarov O. va boshqalar "Tijorat banklari faoliyati tahlili". O'quv qo'llanma. 2013-yil. 192 bet. 13. Денъги, кредит, банки. Учебник. Болвачев А.И., Богачева М.Ю., ИНФРА-М 2012 г.-591с. 14. Абрамова М.А. Денъги, кредит, банки. - М.:КНОРУС, 2014. - 312 с.
---	--

15. Лаврушина О.И. Кредит. Банки. Учебник. - М.: КНОРУС. 2013. 448 с.

Internet saytlari:

16. www.lex.uz;
17. www.norma.uz;

7. Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti kengashining 2024 yil "24" avgustidagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. Fan/modul uchun mas'ullar:
Mardonova A.T. – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti.

9. Taqrizchilar:
S.A.Issaqova – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi (tashqi)
N.Arabov – SamDU, "Inson resurslarni boshqarish" kafedrasi professori, iqtisod fanlari doktori (ichki)

Universitetning 2024-yil 16-avgustidagi 301-ijbuzrug'i asosida Fan dasturidan va mustaqil bilim topshirganlarni ishlab chiqishga ma'sul ishchi

Fan dasturini tayyorlagan:
Z.T. Bakayev
SamDU O'quv ishlari bo'yicha I-prorektor:
A.S. Solejev
Sh.D.Djurakulov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslarini boshqarish fakulteti Raqamli iqtisodiyot kafedrasi professor-o'qituvchisi A.T.Mardonova muallifligida tayyorlangan "Pul va banklar" fanidan tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi 60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) hamda 60310500 – Raqamli iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) bakalavriyat ta'lim yo'nalishi uchun mo'ljallangan bo'lib, unda "Pul va banklar" fani bo'yicha o'zlashtirilishi lozim bilim, ko'nikma va malakalar keltirilgan.

Mazku fanning maqsadi – raqamli iqtisodiyot sharoitida pul, pul aylanmasi, kredit va kredit munosabatlari, banklar va bank tizimi, valyutalarning xalqaro miqyosidagi harakatini tashkil qilish, banklarning likvidligi, to'lovga qobiliyati, moliyaviy barqarorligini ta'minlash yo'llari, Markaziy bank tomonidan tijorat banklari faoliyatini tartibga solish va nazorat qilish bo'yicha chuqur bilim va ko'nikmalarni hosil qilishdan iborat.

Fan dasturining asosiy vazifasi – pulning kelib chiqishi va zarurligi, pulning mohiyati va pul muomalasi qonunlari, pul aylanmasi va pul tizimi, kreditning mohiyati va prinsiplari, kreditning shakllari va turlari, bank tizimining mohiyati, tijorat banklarining kreditlash faoliyati, banklarning investitsion faoliyati, tijorat banklarining likvidligi, to'lovga qobiliyati va moliyaviy barqarorligini ta'minlash, xalqaro valyuta munosabatlarini tashkil qilish va tartibga solish asoslari xususidagi nazariy va amaliy bilimlarni o'rgatishdan iborat.

Fan dasturida fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar, ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mazmunini, ta'lim texnologiyalari va metodlari, musaqil ishlarning tashkil etish shakli va mazmuni, foydalaniladigan asosiy hamda qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati keltirilgan.

Muallif tomonidan tuzilgan ushbu fan dasturi 60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) hamda 60310500 – Raqamli iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, bo'lajak banklarning ish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga dastur hozirgi kun talablari darajasida yozilgan va uni amalda foydalanishga tavsiya etilgan.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti Raqamli iqtisodiyot kafedrasi dotsenti
Is'raqova S.A.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla taraqqiyotini boshqarish instituti Raqamli iqtisodiyot kafedrası dotsenti Z.T.Bakayev muallifligida tayyorlangan "Pul va banklar" fanidan tuzilgan fan dasturiga (Ichki)

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi 60410600 – Bank ishi bakalavriyat ta'lim yo'nalishi uchun mo'ljallangan bo'lib, unda "Pul va banklar" fanı bo'yicha o'zlashtirilishi lozim bilim, ko'nikma va malakalar keltirilgan.

Mazku fanning maqsadi raqamli iqtisodiyot sharoitida pul, pul aylanmasi, kredit va kredit munosabatlari, banklar va bank tizimi, valyutalarning xalqaro miqyosidagi harakatini tashkil qilish bo'yicha chuqur nazariy va amaliy bilimlar berishdan iborat.

Ushbu fan "Pul va banklar" deb nomlanib, unda sizga Pulning kelib chiqishi va zaruriyligi, pulning mohiyati va pul muomalasi qonunlari, pul aylanmasi va pul tizimi

Fan dasturida fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar, ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mazmuni, ta'lim texnologiyalari va metodlari, mustaqil ishning tashkil etish shakli va mazmuni, foydalaniladigan asosiy hamda qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati keltirilgan.

Muallif tomonidan tuzilgan ushbu fan dasturi 60410600 – Bank ishi ta'lim yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, bo'lajak bankirlarning ish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga dastur hozirgi kun talablari darajasida yozilgan va uni amalda foydalanishga tavsiya etaman.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla taraqqiyotini boshqarish instituti
"Inson resurslarni boshqarish kafedrası"
professori, iqtisod fanlari doktori

N.Arabov